

Decyzja
Prezydium KK
nr 98/22

ws. opinii o projekcie MRiPS Informacji o skutkach obowiązywania ustawy z dn. 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (...) oraz niektórych innych ustaw w okresie 2019-2021

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie opiniuje projekt Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej Informacji o skutkach obowiązywania ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw w okresie 2019-2021, który kompleksowo opisuje bieżącą sytuację w zakresie wypłat rent i emerytur.

Jednocześnie Prezydium KK pragnie zwrócić uwagę na istotne kwestie wymagające analizy i dyskusji.

1. Bieżąca sytuacja finansowa FUS w dużej mierze związana jest ze skalą zatrudnienia powiązanego z opłacaniem składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe- Prezydium KK postuluje o szybkie przystąpienie do prac nad wprowadzeniem wielokrotnie zapowiadanej (ostatnio w Krajowym Planie Odbudowy) pełnej składki na ubezpieczenie społeczne przy umowie zlecenia. Apeluje także o rozpoczęcie kompleksowej dyskusji nad zasadami odprowadzania składki przez osoby prowadzące działalność gospodarczą. Skala stosowania ulg w tym obszarze w sposób niebezpieczny przekłada się na bezpieczeństwo dochodowe osób prowadzących działalność w okresie poprodukcyjnym oraz wpływa na sytuację finansową FUS.
2. Prezydium KK podziela opinię, że w celu wydłużenia aktywności zawodowej konieczne jest zapewnienie Polakom jak najlepszej profilaktyki zdrowotnej. Wydaje się jednakże, że wskazywanie jako działania służącego temu celowi programu „Profilaktyka 40 PLUS” jest pewnym nadużyciem, gdyż jest to program bezpośrednio związany z epidemią COVID- 19 i jako taki winien być postrzegany. Istnieje potrzeba poprawy jakości medycyny pracy uwzględniając fakt, że działania z nią związane nie dotyczą ogółu społeczeństwa. Jednakże szerszy zakres badań lekarskich w ramach medycyny pracy (na przykład w zakresie realnych badań okulistycznych, realnej profilaktyki cukrzycowej czy kardiologicznej) przełoży się na możliwość dłuższej aktywności zawodowej.

Należy także zmienić system zapoznawania lekarza medycyny pracy z zagrożeniami na stanowiskach pracy. U dużych pracodawców, gdzie działają komisje BHP, wystarczy egzekwować obowiązujące prawo, na mocy którego lekarz raz w roku dokonuje wspólnie z pozostałymi członkami komisji przeglądu wszystkich stanowisk pracy. U pracodawców małych i średnich, gdzie nie ma takich komisji, lekarz powinien wizytować okresowo stanowiska pracy, tak by jego orzeczenia o zdolności lub przeciwwskazaniach do wykonywania pracy były oparte na rzetelnej ocenie.

Prezydium KK zwraca także uwagę na potrzebę wypracowania rozwiązań w zakresie podatkowym promujących finansowanie przez pracodawców usług z zakresu rehabilitacji.

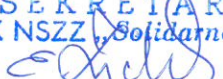
3. Bieżąca sytuacja finansowa FUS powiązana jest w dużym stopniu ze skalą legalnej pracy cudzoziemców na polskim rynku pracy. Po raz kolejny Prezydium KK podnosi kwestię potrzeby wypracowania bardziej kompleksowej i długofalowej polityki migracyjnej Polski. Obecne podejście, w którym pojawiają się dokumenty o krótkiej perspektywie czasowej utrudnia czy też wręcz uniemożliwia wypracowanie rozwiązań o charakterze bardziej strategicznym.

4. W ocenie Prezydium KK potrzebne jest wypracowanie odrębnego mechanizmu waloryzacji minimalnej emerytury w szczególności w świetle zachodzących zjawisk inflacyjnych oraz wypracowanie mechanizmów wsparcia emeryckich gospodarstw jednoosobowych. Bezpośrednia potrzeba wynika z zachodzących procesów demograficznych. Należy jasno stanąć wobec wyzwania funkcjonowania jednoosobowych gospodarstw emeryckich, w których w szczególności samotne kobiety w okresie późnej starości potrzebują instytucjonalnego wsparcia.

Formy tego wsparcia nie mogą koncentrować się na świadczeniach pieniężnych, ale na rozbudowie usług publicznych tak, aby poza zaspokajaniem określonych potrzeb związanych z utrzymaniem się były także zaspokajane (na tyle na ile jest to osiągalne) potrzeby związane z uczestnictwem w życiu lokalnej społeczności czy poczucie przynależności społecznej. Tak więc niezbędne jest wypracowywanie zasad wsparcia samorządu terytorialnego w realizacji szerokiego spektrum usług (pomoc w gospodarstwie domowym, wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności, rehabilitacji, dostęp do rozrywki, kultury czy form zorganizowanego wypoczynku), których adresatami byłyby w szczególności jednoosobowe gospodarstwa emeryckie.

Gdańsk, 9 sierpnia 2022 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek